

แบบรายงานการตรวจราชการระดับเขตสุขภาพ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑
คณะที่ ๑ การส่งเสริมสุขภาพ ป้องกันโรค และการจัดการสุขภาพ
หัวข้อ โครงการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม
เขตสุขภาพที่ ๖ รอบที่ ๑ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑

๑. ประเด็นการตรวจราชการ

ตัวชี้วัดที่ ๒๓ ร้อยละของโรงพยาบาลที่พัฒนานาอนามัยสิ่งแวดล้อมได้ตามเกณฑ์ GREEN & CLEAN Hospital

โรงพยาบาล ผ่านเกณฑ์ระดับพื้นฐาน ร้อยละ ๑๐๐

โรงพยาบาล ผ่านเกณฑ์ระดับดีมาก ร้อยละ ๒๐

โรงพยาบาลผ่านเกณฑ์ระดับดีมาก อย่างน้อยจังหวัดละ ๑ แห่ง

๒. สถานการณ์

เขตสุขภาพที่ ๖ มีโรงพยาบาลในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข ทั้งหมดจำนวน ๗๙ แห่ง โดยแบ่งเป็นโรงพยาบาลศูนย์ ๕ แห่ง โรงพยาบาลทั่วไป ๘ แห่ง โรงพยาบาลชุมชน ๖๐ แห่ง และโรงพยาบาลกรมวิชาการ ๖ แห่ง จากเกณฑ์การประเมิน GREEN & CLEAN Hospital เป้าหมายโรงพยาบาลทุกระดับต้องผ่านเกณฑ์ระดับพื้นฐาน และมีโรงพยาบาลที่ผ่านเกณฑ์ประเมินระดับดี และดีมาก ดังแสดงในตารางที่ ๑ ตารางที่๑ แสดงสถานการณ์การพัฒนาโรงพยาบาล GREEN & CLEAN Hospital ในเขตสุขภาพที่ ๖

จังหวัด	จำนวน โรงพยาบาล ทั้งหมด	จำนวน โรงพยาบาล ที่ผ่านเกณฑ์ ทั้งหมด	ร้อย ละ	จำนวน โรงพยาบาลที่ ผ่านเกณฑ์ ระดับพื้นฐาน	จำนวน โรงพยาบาล ที่ผ่านเกณฑ์ ระดับดี	จำนวน โรงพยาบาล ที่ผ่านเกณฑ์ ระดับดีมาก
จันทบุรี	12	11	91.66	11	6	1
ฉะเชิงเทรา	11	11	100	11	0	2
ชลบุรี	15	15	100	15	11	4
ตราด	7	7	100	7	4	2
ปราจีนบุรี	7	7	100	7	4	1
ระยอง	9	8	88.88	8	0	1
สมุทรปราการ	8	8	100	8	4	0
สระแก้ว	10	10	100	10	1	0

รวมทั้งเขต	79	77	97.47	77	30	11
------------	----	----	-------	----	----	----

จากตารางที่ ๑ เขตสุขภาพที่ ๖ พบโรงพยาบาลในสังกัดกระทรวงสาธารณสุขพัฒนาอนามัยสิ่งแวดล้อมตามเกณฑ์ GREEN & CLEAN จำนวน ๗๙ แห่ง สรุปได้ดังนี้

๑. โรงพยาบาลผ่านเกณฑ์ระดับพื้นฐาน จำนวน ๗๗ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๙๗.๕๗ (ต่ำกว่าเป้าหมายร้อยละ ๑๐๐) มีโรงพยาบาลจำนวน ๒ แห่งไม่ผ่านได้แก่

โรงพยาบาลชุมชนนายายอาม จ.จันทบุรี ได้พัฒนาข้อที่ยังไม่ผ่านเกณฑ์จนผ่าน ได้แก่ข้อ ๑ มีการกำหนดนโยบาย จัดทำแผนขับเคลื่อน พัฒนาศักยภาพ และสร้างกระบวนการสื่อสารให้เกิดการพัฒนาด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม GREEN & CLEAN Hospital อย่างมีส่วนร่วมของคนในองค์กร ข้อ ๒ มีการจัดการมูลฝอยติดเชื้อตามกฎหมาย กฎกระทรวงว่าด้วยการจัดการมูลฝอยติดเชื้อ พ.ศ.๒๕๔๕ (OPD) ข้อ ๑๐ จัดให้มีบริการน้ำดื่มสะอาดที่อาคารผู้ป่วยนอกและผู้ป่วยใน และข้อ ๑๑ มีการจัดการมูลฝอยครบทุกประเภทถูกสุขลักษณะ ยกเว้น ข้อ ๔ มีการพัฒนาสัมมาตราบฐานสะอาด เพียงพอ และปลอดภัย (HAS) ที่อาคารผู้ป่วยนอก ซึ่งจะดำเนินการให้เสร็จสิ้นในเดือน พฤษภาคม ๒๕๖๑

ส่วนโรงพยาบาลชุมชนนิคมพัฒนา จ.ระยอง อยู่ในช่วงพัฒนาตามเกณฑ์ได้แก่ ข้อ ๒ มีการจัดการมูลฝอยติดเชื้อตามกฎหมาย กฎกระทรวงว่าด้วยการจัดการมูลฝอยติดเชื้อ พ.ศ.๒๕๔๕ ข้อ ๓ มีการคัดแยกมูลฝอยทั่วไป คือ มูลฝอยรีไซเคิล มูลฝอยอันตราย มูลฝอยอื่นๆ ไปยังที่พักรวมมูลฝอยอย่างถูกสุขลักษณะ ข้อ ๖ มีการจัดสิ่งแวดล้อมทั่วไปทั้งภายในและภายนอกอาคาร โดยเพิ่มพื้นที่สีเขียวและพื้นที่พักผ่อนที่สร้างความรู้สึกผ่อนคลายสอดคล้องกับชีวิตและวัฒนธรรมท้องถิ่นสำหรับผู้ป่วย รวมทั้งผู้มารับบริการ ข้อ ๑๐ จัดให้มีบริการน้ำดื่มสะอาดที่อาคารผู้ป่วยนอกและผู้ป่วยใน และข้อ ๑๑ มีการจัดการมูลฝอยครบทุกประเภทถูกสุขลักษณะ

๒.โรงพยาบาลผ่านเกณฑ์ระดับดีมาก จำนวน ๑๑ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๑๓.๙๒ (ต่ำกว่าเป้าหมาย ไม่น้อยกว่าร้อยละ๒๐ และจังหวัดมีโรงพยาบาลผ่านเกณฑ์ระดับดีมากอย่างน้อย ๑ แห่ง) พบว่าจังหวัดสมุทรปราการและสระแก้ว ต้องพัฒนาให้ผ่านเกณฑ์ดีมากอย่างน้อยจังหวัดละ ๑ แห่ง

๓. การดำเนินงาน/ผลการดำเนินงานตามมาตรการสำคัญรอบ ๖ เดือน(ตุลาคม ๖๐ – มีนาคม ๖๑)

ในปี ๒๕๖๑ ในส่วนการขับเคลื่อนการดำเนินงานทั้ง ๘ จังหวัดนั้น ได้ดำเนินการ

๑.พัฒนาการมีส่วนร่วมภาคีเครือข่ายอย่างบูรณาการทั้ง สสอ. โรงพยาบาล รพสต.และชุมชน เพื่อพัฒนาให้เข้าสู่ GREEN& CLEAN COMMUNITY โดยใช้เครื่องมือ พขอ. EHA และ รพสต.ติดตาม

๒.มีการจัดกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่าน Best practices ทั้งเครือข่ายโรงพยาบาลและชุมชน

๓.การจัดการมูลฝอยติดเชื้อให้เป็นไปตามกฎหมายนั้น โรงพยาบาลได้พยายามดำเนินงานให้ถูกต้องตามกฎหมายในรูปแบบบริหารของ CUP โดยใช้ทรัพยากรร่วมกันระหว่างแม่ข่ายและลูกข่าย เพื่อเชื่อมโยงสู่การเก็บรวบรวมขยะติดเชื้อในชุมชน

๔.การจัดอบรมพัฒนาองค์ความรู้แก่เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในหน่วยบริการทุกระดับในเรื่องการดำเนินงาน GREEN & CLEAN และกฎหมายที่เกี่ยวข้องเช่น พรบ.สาธารณสุข พรบ.รักษาความสะอาดฯ และพรบ.ส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม

๕.สนับสนุนการเป็นวิทยากร การเยี่ยมเสริมพลัง และการร่วมติดตามประเมินผลกับศูนย์เขต และการมอบเกียรติบัตรเชิดชูเกียรติโรงพยาบาลที่ผ่านเกณฑ์

๔. สรุปประเด็นสำคัญที่เป็นความเสี่ยงต่อการทำให้การขับเคลื่อนนโยบายหรือการดำเนินงานไม่ประสบความสำเร็จ (Key Risk Area/ Key Risk Factor) ซึ่งได้จากการวินิจฉัย ประมวล วิเคราะห์ สังเคราะห์ จากการตรวจติดตาม

พบว่า โรงพยาบาลที่ประสบความสำเร็จมีความพร้อมในเรื่องการนำองค์กรของผู้บริหาร ความเป็นทีมงาน ในการขับเคลื่อนทุกภาคส่วน การสื่อสารภายในองค์กร ความเข้าใจตระหนักในเรื่องกฎหมายที่เกี่ยวข้อง การคิดนอกกรอบ และมีการติดตามส่งเสริมสนับสนุน

5.ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ

การปรับปรุงโครงสร้างจำเป็นต้องใช้งบลงทุน ซึ่งมีขั้นตอนยุ่งยากด้านงบประมาณและใช้เวลานานในการดำเนินการ ส่งผลให้โรงพยาบาลบางแห่งไม่สามารถดำเนินกิจกรรมได้ตามเกณฑ์ กิจกรรมสำคัญที่ไม่ผ่านเกณฑ์มากที่สุด ได้แก่ การจัดการมูลฝอยทั่วไปไม่ถูกต้องตามกฎหมายกระทรวง การพัฒนาส้วมมาตรฐาน HAS และการจัดการสิ่งแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกของโรงพยาบาล

6.ข้อเสนอแนะต่อนโยบาย /ต่อส่วนกลาง / ต่อผู้บริหาร / ต่อระเบียบ กฎหมาย

การพัฒนาและการบริหารจัดการระบบต่างๆด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมในโรงพยาบาลจำเป็นต้องใช้งบประมาณค่อนข้างสูง เช่น ระบบบำบัดน้ำเสีย ระบบการจัดการสิ่งปฏิกูลหรือส้วมสาธารณะHAS ทั้งใน OPD และ IPD และระบบการบริหารจัดการขยะประเภทต่างๆ โรงพยาบาลควรมีแผนพัฒนาและทะนุบำรุง ตลอดจนเน้นการรักษาคุณภาพให้ได้ตามเกณฑ์ และส่วนกลางควรมีการสนับสนุนงบประมาณในการพัฒนา ด้านดังกล่าวทุกๆปี

๗.นวัตกรรมที่สามารถเป็นแบบอย่าง (ถ้ามี)

รอบ ๖ เดือน(ตุลาคม ๖๐ – มีนาคม ๖๑) (อยู่ในระหว่างดำเนินการ)

จังหวัด	โรงพยาบาลที่ส่งประกวด	ชื่อผลงาน ที่ส่งประกวด
ระยอง	โรงพยาบาลระยอง	สื่อให้ความรู้ คู่ถาดอาหาร
ชลบุรี	โรงพยาบาลหนองใหญ่	สนามเด็กเล่นสร้างปัญญาพัฒนาจิต
ตราด	โรงพยาบาลตราด	การปูพื้นห้องส้วมด้วยนวัตกรรมคัลเลอร์แพ็ทซ์เคลือบเรซิน (นวัตกรรมการบริการ Service innovation)
	โรงพยาบาลแหลมงอบ	ท่อระบายอากาศแบบประยุกต์ (Modified AIR) ห้องเอ็กซเรย์
	โรงพยาบาลคลองใหญ่	วันเดียวเที่ยวไปทุกที่
สระแก้ว	โรงพยาบาลวัฒนานคร	“มูลฝอยทองคำนำทางสุขภาพดี”
จันทบุรี	โรงพยาบาลสอยดาว	โรงพยาบาลสอยดาวนวัตกรรมกระบวนการผลิตน้ำประปาใช้เอง
สมุทรปราการ	โรงพยาบาลสมุทรปราการ	เกลือมหัศจรรย์
	โรงพยาบาลบางพลี	ไปด้วยกัน
	โรงพยาบาลบางบ่อ	ถุง BD ลดโลกร้อน
	โรงพยาบาลบางจาก	น้ำปั่นผักสมุนไพรเพื่อสุขภาพและการปลูกผักไว้รับประทานเอง
	สถาบันราชประชาสมาสัย	ถุงพิเศษจากเศษที่เหลือ
รวม	๑๒ แห่ง	

ผู้รายงาน นายสิทธิทัศน์ ภาณินุศย์

ตำแหน่งนักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ

วัน/เดือน/ปี ที่รายงาน ๒๐ เมษายน ๒๕๖๑

โทร ๐๙๘ ๖๓๙๔๙๓๕ email actenator๑@gmail.com